

**กระบวนการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในลักษณะรัฐต่อรัฐเพื่อการลดอัตราเสี่ยง
ต่อการเกิดกรณีการค้ามนุษย์ในประเทศและระหว่างประเทศ**

**The Working Process for Human Trafficking Resolution in order to Reduce the Risk
of Human Trafficking Incidents over the Cross Border Region**

อัจฉรา ชลายนนาวิณ

Auschala Chalayonnavin

คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

E-mail : Auschala2521@gmail.com

Received: May 23, 2019

Revised: June 20, 2019

Accepted: July 1, 2019

บทคัดย่อ

การศึกษากิจกรรมการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในลักษณะรัฐต่อรัฐเพื่อการลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดกรณีการค้ามนุษย์ในประเทศและระหว่างประเทศ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการช่วยเหลือกลุ่มคนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในลักษณะการทำงานรัฐต่อรัฐ โดยการศึกษาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการช่วยเหลือกลุ่มคนที่ตกเป็นผู้เสียหายการค้ามนุษย์ข้ามชาติ โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายในประเด็นกลไกการป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในพื้นที่เสี่ยงระหว่างประเทศ จำนวน 25 คน ผลการศึกษาพบว่า เหยื่อการค้ามนุษย์ทุกคนเมื่อเข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีมักได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง อาทิ การขาดรายได้ การเกิดภาวะหนี้สิน ทำให้ยิ่งเพิ่มความเสี่ยงในการที่เหยื่อจะดำเนินการกลับเข้าสู่การตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ใหม่อีกครั้ง รัฐทุกรัฐควรให้ความร่วมมือให้มีการจัดสรรงบประมาณในการเยียวยาเหยื่ออย่างเหมาะสมที่เพียงพอต่อการฟื้นฟูเหยื่อในระยะยาว รวมถึงการจัดหางาน และการฝึกอบรมที่เพียงพอต่อการใช้ชีวิตใหม่อีกครั้ง จัดทำศูนย์บรรเทาและช่วยเหลือเหยื่อการค้ามนุษย์ มีบริการตรวจโรค หากพบภาวะการติดเชื้อ มีการจัดสวัสดิการการรักษาพยาบาลถึงแม้ว่าเหยื่อการค้ามนุษย์จะอาศัยอยู่ในประเทศอย่างผิดกฎหมายก็ตาม โดยมีการบริการดูแลรักษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายทุกรายการ เพื่อดูแลเมื่อผู้เสียหายหยุดทำงานและฟื้นฟูตัวเองโดยการจ้างงานที่พึงปรารถนา พร้อมทั้งมีนักสังคมสงเคราะห์ให้คำปรึกษาตลอดเวลา มีบริการให้คำปรึกษาทางจิตเวช การบริการล่ามแปลภาษา มีกระบวนการการให้คำปรึกษาและการดูแลทางการแพทย์อย่างใกล้ชิด และบริการให้การฝึกอบรมด้านทักษะแรงงาน เพื่อให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์สามารถกลับมาใช้ชีวิตตามปกติได้อีกครั้งหนึ่ง

คำสำคัญ : การค้ามนุษย์ สิทธิมนุษยชน การค้าประเวณี

Abstract

The study on “The working process for human trafficking resolution in order to reduce the risk of human trafficking incidents over the cross border region” has an objective to address the issue of trafficking over the cross border region. The study aims to help people who are victims of trafficking using state to state policy. The data was collecting from relevant authorities with the organization who help assisting the human trafficking victim. Using focus groups and in-depth interview s analysis from 25 samples, the results showed that the victims often were

affected by severe economic conditions, including lack of income and debt as the intention driving them to abroad. Thus, this could be substantially increasing risk for victim to re-trafficked again. All States should cooperate in order to provide a budget to treat the victim appropriately. The government should provide relief centers. A free medical examination, welfare, and medical care should provide the victim for free. When the victim stopped to care for and rehabilitate themselves The housing, translation services and consultation at the same time should provide training and workforce skills so that the victims can return into normal life again.

Keyword : human trafficking, human right, prostitution

ที่มาและความสำคัญ

“ทาส” หรือ “slavery” นับเป็นคำที่อยู่คู่กับสังคมไทยมาตั้งแต่ในอดีต หากแต่ในปัจจุบันนิยามความหมายของ “ทาส” ได้ถูกนำมาปรับใช้ให้เข้ากับสังคมในปัจจุบัน เพื่อกล่าวถึงการบังคับค้าแรงงานและการจ้างงานที่ไร้ความยุติธรรม ทั้งนี้แม้คำว่า “ทาส” จะถูกนำมาทำความเข้าใจเสียใหม่กับความหมายที่แปรเปลี่ยนไปตามสภาวะทางสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปทำให้คำว่า “ทาส” ถูกแฝงความหมายนัยที่สำคัญหมายถึง “การค้ามนุษย์” หรือ “human trafficking” [1]

ในปี 2012 ประเทศสมาชิกอาเซียนได้ริเริ่มปฏิญญา ASEAN Human Right Declaration (AHRD) ซึ่งนับเป็นข้อตกลงเพื่อแก้ปัญหาการค้ามนุษย์ และการกำจัดรูปแบบความไม่เท่าเทียมทุกประเภทภายใต้กลุ่มประเทศสมาชิกอย่างใดก็ตาม Lee and Lim (2013) อ้างถึงใน [2] ได้กล่าวถึงทศวรรษที่น่าสลดใจว่า ปัญหาการค้ามนุษย์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้นับเป็นปัญหาใหญ่ที่มีความซับซ้อน และนับได้ว่าจำนวนผู้เสียหายจากสถานการณ์การค้ามนุษย์ทั่วโลก กว่าร้อยละ 60 เกิดขึ้นในภูมิภาค ASEAN

นับตั้งแต่ปี 2015 เป็นต้นมา ประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) นั้นย่อมหมายความว่าทุกประเทศต้องทำตามข้อตกลงที่จัดตั้งไว้โดย ASEAN Declaration ทำให้เอเชียตะวันออกเฉียงใต้มีการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจพุ่งสูงขึ้นเป็นเท่าทวีคูณเกิดการค้าขายอย่างเสรีระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิก การเดินทางเข้าออกของแรงงานอย่างเสรีระหว่างประเทศสมาชิกนี้เองทำให้นานาประเทศต่างให้ความสนใจถึงปัญหาการค้ามนุษย์ระหว่างกลุ่มประเทศอาเซียน

จากสถิติอ้างอิงโดย United States Agency for International Development [3] แสดงประเด็นปัญหาที่น่าสลดใจในกรณีค้ามนุษย์ว่า กว่าสี่ล้านคนทั่วโลกได้ตกอยู่ภายใต้สถานะความเป็น “ทาส” ประเด็นปัญหาดังกล่าวทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องมาจากปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนเอง การขาดแคลนความรู้และโอกาสทางเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อเด็กและผู้หญิงถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนไม่เว้นวัน ภายใต้สภาวะของการตกเป็น “ทาส” และประเทศไทยก็นับได้ว่าเป็นประเทศศูนย์กลางการส่งต่อแรงงานข้ามชาติไปยังประเทศข้างเคียงในรูปแบบของการค้ามนุษย์

จากสถิติอ้างอิงโดย GAATW [4] สะท้อนว่า แรงงานอพยพข้ามเขตแดนไทยกว่าปีละประมาณ 1.5 ล้านคน หรือนับเป็นจำนวนเทียบเท่ากับร้อยละ 5 ของแรงงานไทยทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นแรงงานอพยพโดยผิดกฎหมาย

ทั้งสิ้น โดยดำเนินการจัดส่งแรงงานโดยเอเจนต์ข้ามชาติและเจ้าหน้าที่บางรายที่คอร์รัปชัน แรงงานส่วนใหญ่เป็นเด็กและสตรีที่ถูกนำมาซื้อและขายภายใต้ตลาดแรงงาน เนื่องจากวัฒนธรรมการมองหญิงสาวในเอเชียเป็นเพียงวัตถุที่สามารถซื้อขายได้และมีโอกาสในการใช้ชีวิตที่ดีกว่าเพศชาย [5]

จากจำนวนเด็กและผู้หญิงที่ถูกบังคับค้าแรงงานนับว่าประเมินจำนวนได้ยาก ในปัจจุบัน หากการอพยพเข้าเมืองนั้นเข้ามาโดยผิดกฎหมาย ทำให้ไม่สามารถระบุตัวตนของผู้อพยพที่ชัดเจนได้ ประเทศไทยนับเป็นศูนย์กลางที่รับผู้อพยพจากประเทศเมียนมาร์ ลาว และจีน โดย ILO [6] เสนอข้อมูลว่าในปี 1999 จำนวนผู้หญิงและเด็กกว่า 80,000 คน ถูกบังคับค้าประเวณีในประเทศไทย และกว่าร้อยละ 30 จากจำนวนดังกล่าวอายุต่ำกว่า 18 ปีทั้งสิ้น โดยเป็นชนชาติไทย ลาว จีน จากยูนนานและกวางสี เมียนมาร์ เชื่อว่าร้อยละ 90 จากจำนวนผู้อพยพที่มาจากกลุ่มประเทศดังกล่าวเข้าสู่ธุรกิจค้าบริการ และกว่าร้อยละ 50 ถูกบังคับค้าประเวณี โดยเดินทางเข้ามาประกอบอาชีพที่พหุพาและถูกเอ็ก ซึ่งผู้เสียหายมักมีอายุอยู่ระหว่าง 12-16 ปี

ข้อมูลโดย UNICEF [7] สะท้อนว่าประเทศไทยนับเป็นศูนย์กลางการค้ามนุษย์ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยจะทำการส่งต่อแรงงานไปยังญี่ปุ่น ไต้หวันฮ่องกง เยอรมัน ออสเตรเลีย และสหรัฐอเมริกา หญิงสาวส่วนใหญ่ถูกส่งต่อไปยังธุรกิจสถานบันเทิง เฉพาะในเมืองโตเกียวเพียงเมืองเดียวมีหญิงสาวไทยขายบริการถึง 80,000-100,000 คน และพบว่าเคยมีหญิงสาวไทยหลบหนีเข้าประเทศญี่ปุ่นโดยอาศัยเข้ามาในกระเป๋าเดินทางถึง 40 คน

โดยเฉพาะหญิงสาวจากเมียนมาร์ที่เดินทางเข้าเมืองโดยผิดกฎหมายและถูกบังคับค้าประเวณี พบว่ามีมากกว่า 40 รายที่ถูกหลอกลวงจากนายจ้างว่าจะเสนองานที่มีรายได้ดี พร้อมทั้งให้เงินมัดจำล่วงหน้าแก่บิดามารดาของผู้เสียหายก่อนถูกหลอกลวงมาค้าบริการในประเทศไทย หญิงสาวทั้งหมดอยู่ในภาวะหนี้สินที่ติดนายจ้างพร้อมกับดอกเบี้ยร้อยละ 100 ที่ต้องชดใช้ และต้องชดใช้คืนโดยการค้าบริการ ผู้เสียหายทุกรายได้รับความทารุณจากการทำร้ายร่างกายและทำร้ายสภาพจิตใจ เพราะต้องขายบริการเพื่อชดใช้หนี้สิน 10-18 ชั่วโมงต่อวัน 25 วันต่อเดือน ด้วยการขายบริการให้ลูกค้า 5-15 คนต่อวัน และเงินรายได้กว่าร้อยละ 50-70 ต้องนำมาชดใช้หนี้ พร้อมทั้งกว่าร้อยละ 70 ติดเชื้อ HIV [8]

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดปัญหาการบังคับค้าประเวณีนับได้ว่ามาจากหลายปัจจัยด้วยกัน ทั้งในเรื่องของความยากจน ความต้องการมีคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า สถานะทางสังคม การขาดโอกาสทางการศึกษา และโอกาสในการประกอบอาชีพ ผู้หญิงและเด็กหลายรายมาจากครอบครัวที่แตกร้าง และมีความจำเป็นที่จะต้องหนีออกจากสภาพของครอบครัวที่เป็นอยู่ ผู้หญิงและเด็กกลุ่มนี้ได้กลายเป็นเป้าหมายของอาชญากรข้ามชาติ เพื่อชักนำเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ในที่สุด นอกจากนี้ ความไม่รู้ การไร้ข้อมูลของพื้นที่ปลายทาง และการเป็นบุตรสาวที่เป็นกำลังหลักในการหาเลี้ยงครอบครัว ก็นับว่าเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลผลักดันให้หญิงสาวถูกชักนำเข้าสู่กระบวนการค้ามนุษย์ในที่สุด [9]

ทั้งนี้ผู้ล่อลวงมักหลอกลวงหญิงสาวที่ต้องการโอกาสทางเศรษฐกิจ และต้องการโอกาสที่จะได้เดินทางไปแสวงหาความท้าทายใหม่ ๆ ยังต่างประเทศ หญิงสาวส่วนใหญ่เชื่อว่าตนเองจะได้รับโอกาสทางการทำงานที่ดี อาทิการทำงานในโรงแรม ร้านอาหาร หรือในโรงงาน โดยผู้ล่อลวงมักจะเสนอรายได้ที่งดงาม ทั้งยังออกค่าใช้จ่ายล่วงหน้าให้ โดยจะให้ชดใช้เงินคืนเมื่อหญิงสาวได้โอกาสในการทำงานยังพื้นที่ปลายทางเรียบร้อยแล้ว เมื่อมาถึง

ที่หมายปลายทางผู้เสียหายมักจะถูกยึดพาสปอร์ตพร้อมทั้งเอกสารที่สำคัญอื่นไว้ และทำการข่มขู่ผู้เสียหายว่าเป็นอาชญากรผู้หลบหนีเข้าเมือง รวมไปถึงความไม่รู้ข้อมูลต่าง ๆ ในพื้นที่ปลายทาง และไม่สามารถพูดภาษาถิ่นได้ ทำให้จำเป็นต้องทำงานค้าประเวณีเพื่อชดใช้หนี้สินดังกล่าว เมื่อหญิงสาวถูกกักตัวไม่ให้พบโลกภายนอก หญิงสาวหลายคนพบตัวเองถูกบังคับทรมานในสถานการณ์เหมือนมิชมนุญย์ ความไม่รู้ทำให้หญิงสาวนับล้านรายต้องตกอยู่ในสภาวะ “ทาส” อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

องค์กร Human Right Watch ได้เสนอว่า แนวทางในการแก้ไขปัญหาการบังคับค้าประเวณีกระทำได้ในสามรูปแบบ กล่าวคือ

1. การป้องกัน (Prevention of Trafficking)
2. การดำเนินคดีกับอาชญากร (Prosecution of Traffickers)
3. การป้องกันและรักษาสិทธิมนุษยชน (Protection of Human Right)

นอกจากนี้ประเทศไทยยังได้มีการปฏิรูปกฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ประเภทค้าประเวณีอีกหลายประการด้วยกัน อาทิ ในปี 1996 ได้ออกกฎหมาย The Prostitution Prevention and Suppression Act โดยได้ทำการเพิ่มโทษผู้ค้าและองค์กรค้าประเวณีข้ามชาติ โดยโทษจำคุกจากหนึ่งปีเป็นสิบปี และปรับ 20,000-100,000 บาท สำหรับชักชวนหรือชักนำหญิงสาวค้าประเวณีไม่ว่าจะด้วยเจตนาของหญิงสาวหรือไม่เจตนาก็ตาม และได้มีการตรากฎหมาย Measures in Prevention and Suppression of Trafficking in Women and Children Act เพื่อเพิ่มอำนาจให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐในการบังคับใช้กฎหมายที่กล่าวมาข้างต้นอีกด้วย [10]

อย่างไรก็ดี แนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการบังคับค้าประเวณีข้ามชาติต้องทำอย่างเป็นระบบ เพราะเมื่อมีการนำเอาแนวทางมาใช้ในการปฏิบัติจริงแล้วกลับทำได้ยากเนื่องจาก

ประเด็นแรก ปัญหาการบังคับค้าประเวณีเป็นปัญหาใหญ่

ประเด็นสอง มีองค์กรค้าประเวณีข้ามชาติข้ามชาติและเจ้าหน้าที่ระดับประเทศเข้ามาเกี่ยวข้อง

ประเด็นที่สาม การสร้างความร่วมมือในระดับสากลที่มีแนวทางในการดำเนินนโยบายต่อปัญหาดังกล่าวที่แตกต่างกันเป็นไปได้ยาก

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงกระบวนการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในลักษณะรัฐต่อรัฐ เพื่อการลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดกรณีการค้ามนุษย์ในประเทศและระหว่างประเทศ โดยเริ่มต้นจากการศึกษารูปแบบในกระบวนการช่วยเหลือกลุ่มคนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในลักษณะการทำงานรัฐต่อรัฐ และการศึกษาแนวทางการช่วยเหลือกลุ่มคนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในลักษณะการทำงานรัฐต่อรัฐ ทั้งนี้เพื่อสร้างให้เกิดแนวทางในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ ซึ่งถือได้ว่าหากมีกระบวนการทำงานร่วมกันจะทำให้สามารถตัดเส้นทางการค้ามนุษย์ระหว่างประเทศได้ดียิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

เพื่อศึกษาแนวทางการช่วยเหลือกลุ่มคนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ในลักษณะการทำงานรัฐต่อรัฐ

การทบทวนวรรณกรรม

1. ปัญหาการค้าประเวณี

ปัญหาการค้าประเวณีในประเทศไทยมีปัจจัยหลายประการเข้ามามีอิทธิพล และเป็นลักษณะของการดำเนินการขององค์กรระหว่างประเทศ โดยผู้ประกอบการในต่างประเทศจะทำการจ่ายค่านายหน้าให้กับเอเจนต์ที่อยู่ในเมืองไทยเพื่อนำหญิงสาวไทยเดินทางเข้าประเทศปลายทาง โดยประเทศปลายทางที่สำคัญได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย เกาหลีใต้ ในบางรายมีการจ่ายได้โต๊ะเจ้าหน้าที่รัฐเพื่อนำหญิงสาวหลบหนีเข้าประเทศโดยผิดกฎหมาย [11]

กระบวนการบังคับค้าประเวณีในประเทศไทยมักเป็นการบังคับค้าประเวณีระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน ทำให้เป็นไปได้ยากที่จะแก้ไขปัญหา นอกจากนี้ผู้เคราะห์ร้ายมักอพยพมาจากประเทศกำลังพัฒนาไปสู่ประเทศที่มีการพัฒนามากกว่า โดยทั่วไปแล้วภาวะโลกาภิวัตน์มีความสัมพันธ์อย่างยิ่งกับการบังคับค้าประเวณี เนื่องจากเป็นมูลเหตุให้มีการเคลื่อนย้ายแรงงานได้มากยิ่งขึ้น [12]

อุปสงค์ของหญิงสาวไทยมีเป็นจำนวนมากในประเทศเพื่อนบ้านของไทย และอุตสาหกรรมการบังคับค้าประเวณีเป็นธุรกิจที่ได้รับผลกำไรจำนวนมาก โดยองค์กร The European Police Office สะท้อนว่า อุตสาหกรรมการบังคับค้าประเวณีสร้างผลตอบแทนให้อาชญากรสูงถึง 29 พันล้านยูโรต่อปี [12]

ทวีปเอเชีย นับเป็นทวีปที่มีผู้อพยพมากที่สุด และเป็นทวีปทางผ่านของผู้อพยพเป็นจำนวนมาก อย่างไรก็ตามการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์นับเป็นเรื่องที่ทำได้ยากและจำเป็นที่จะต้องใช้ระยะเวลานาน เพื่อที่จะแก้ปัญหาได้อย่างยั่งยืน การบังคับค้าประเวณีมักกระทำโดยการบังคับทั้งร่างกายและจิตใจ หรือกระบวนการอื่น ๆ เพื่อให้หญิงไทยหรือประเทศเพื่อนบ้านตกเป็นหนี้สินและจำเป็นที่จะต้องหาทางชดเชย นายหน้าค้าสตรีจะได้กำไรจำนวนมากจากการค้าสตรี นอกจากนี้นายหน้าเองมักปิดบังเงื่อนไขการทำงานที่แท้จริงยังพื้นที่ปลายทาง อาทิ ปกปิดชั่วโมงการทำงาน รายได้ที่พึงได้รับ เบอร์เซนต์การหักค่านายหน้า หรืออ้างว่าจะได้ประกอบอาชีพในธุรกิจร้านอาหาร เป็นต้น

หญิงที่ตกเป็นผู้เสียหายอาจมาจากภูมิหลังที่มีความแตกต่างกันไป และแรงดึงดูดใจที่ทำให้ต้องการมาค้าแรงงานยังพื้นที่ปลายทางย่อมมีความแตกต่างกัน ทั้งนี้ข้อมูลจาก Human Right Watch [10] ได้สะท้อนประเด็นที่สำคัญว่า แม้ความเข้าใจของหญิงสาวต่อสภาวะการทำงานยังพื้นที่ปลายทางมีความแตกต่างกัน หากแต่เป้าหมายของหญิงสาวมีสิ่งเดียวกันคือรายได้และโอกาสการทำงานที่ดีกว่า หญิงสาวเหล่านี้ล้วนมีความต้องการคุณภาพชีวิตที่ดีกว่า บางคนต้องการที่จะเลิกราจากสามีเก่า จึงเดินทางมาหางานทำยังแหล่งงานอื่นที่ตนเองคาดการณ์ว่า จะสามารถให้ออกาสในชีวิตที่ดีกว่า

กลุ่มหญิงสาวที่ถูกบังคับค้าประเวณีส่วนใหญ่มีสัญชาติไทย ลาว เวียดนาม จีน กัมพูชา เมียนมาร์ หญิงสาวบางรายแม้เกิดในประเทศไทย แต่ไม่สามารถพิสูจน์สัญชาติได้จึงทำให้หญิงสาวเหล่านี้ขาดโอกาสในหลาย ๆ ด้าน จึงตัดสินใจอพยพเข้ามาหาโอกาสในการทำงานที่ดีกว่ายังพื้นที่อื่น ๆ [11]

2. กฎหมายเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในระดับสากล

จากข้อมูลที่สะท้อนโดย L. Dorman [5] เสนอประเด็นที่น่าสนใจว่าหญิงสาวเกือบทั้งหมดไม่มีความรู้ข้อมูลด้านกฎหมายยังพื้นที่ปลายทางทั้งสิ้น เนื่องจากเอเจนต์ได้ดำเนินการจัดการเอกสารการเดินทาง วิซ่า

พาสปอร์ต พร้อมทั้งการชักชวนเพื่อตอบคำถามเจ้าหน้าที่ด่านตรวจคนเข้าเมือง โดยทั่วไปแล้วผู้เสียหายมักจะถือวีซ่าท่องเที่ยวและไม่เข้าใจว่าวีซ่าดังกล่าวไม่อนุญาตให้ทำงานในพื้นที่ปลายทาง

นอกจากนี้ ประเด็นปัญหาที่สำคัญอีกประการคือ การระบุผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ทั้งนี้ Z. Dumienksi [13] เสนอว่า เนื่องจากการค้ามนุษย์ข้ามชาติมักถูกตีความสับสนกับการหลบหนีเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ทำให้เจ้าหน้าที่ อาจปฏิบัติต่อผู้เสียหายในรูปแบบอาชญากร ทั้งนี้การเข้าเมืองผิดกฎหมายอาจก่อให้เกิดการกระทำหลายประการด้วยกัน อาทิ ผู้อพยพบางรายอาจถูกทารุณ หรือถูกบังคับแม้จะตั้งใจเข้าเมืองโดยเจตนาก็ตาม อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี ผู้อพยพโดยผิดกฎหมายก็ไม่ได้หมายความว่าทุกรายจะตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์

ทั้งนี้ข้อมูลจากองค์กร Save Children ได้สะท้อนว่า เช่นเดียวกันกับกรณีการบังคับค้าประเวณี ซึ่งถือเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างรุนแรง หากแต่ในบางประเทศกลับมองว่าการค้าประเวณีเป็นเรื่องผิดกฎหมายและมุ่งเอาผิดผู้ค้า ซึ่งหญิงเหล่านี้อาจเป็นผู้ที่ถูกล่อลวงหรือเป็นผู้ถูกบังคับค้าประเวณีก็ได้เช่นเดียวกัน [14]

โดย Claudia Aradau เสนอว่า ไม่สามารถปฏิเสธได้ว่าผู้ที่ทำการหลบเข้าเมืองผิดกฎหมายนั้นมีโอกาสค่อนข้างสูง ที่จะตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และไม่ใช่ว่าผู้ค้าประเวณีทุกรายที่จะถูกทำร้ายข่มขืนหรือทำให้หมดทางเลือกในการใช้ชีวิต [15]

ปัจจุบัน แม้ในหลาย ๆ ประเทศจะให้ความสนใจกับปัญหาการค้ามนุษย์ก็ตาม หากแต่รัฐก็ยังคงขาดมาตรการที่ชัดเจนในการแก้ไขปัญหา Amnesty International ได้เสนอว่า เนื่องมาจากผู้กำหนดนโยบายและเจ้าหน้าที่บ้านเมืองยังขาดความรู้และความเข้าใจถึงเนื้อหาของปัญหาการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ เจ้าหน้าที่บางรายยังมีความสับสนระหว่างคำจำกัดความของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ และผู้หลบหนีเข้าเมืองผิดกฎหมาย [16]

อาทิ สถานการณ์ทางกฎหมายในอังกฤษ กรณีการค้ามนุษย์จะถูกสืบสวนและสอบสวนโดยองค์กรเดียวกับองค์กรในการดูแลและตรวจสอบผู้อพยพ แม้ว่าเงื่อนไขในการตัดสินใจว่าใครคือผู้อพยพเข้าเมืองผิดกฎหมายและผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์จะแตกต่างกันก็ตาม หากแต่ถ้าผู้อพยพไม่ตกอยู่ในเงื่อนไขของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ ผู้อพยพก็จะไม่ได้รับการปกป้องและพิทักษ์สิทธิ์เยี่ยงผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ แม้จะมีการร้องขอต่อเจ้าหน้าที่ก็ตาม

จากดุลพินิจของเจ้าหน้าที่นี้เอง จึงส่งผลให้เจ้าหน้าที่บางรายกลับตีความว่า ผู้เสียหายบางคนเป็นผู้หลบหนีเข้าเมือง ผิดกฎหมาย และมีเจตนาที่จะมาค้าประเวณี ทำให้ผู้เสียหายเสียโอกาสในการได้รับการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิของตน

3. แนวทางการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในต่างประเทศ

3.1 สหรัฐอเมริกา

ในปี 2002 Derek Ellerman และ Katherine Chon ได้ทำการก่อตั้งองค์กรสาธารณประโยชน์ที่มีชื่อว่า Polaris Project เพื่อแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ โดยองค์กรดังกล่าวได้มีความพยายามจัดตั้งกลุ่มจิตอาสาเพื่อทำการเสนอข้อมูล และรายงานข้อมูลด้านการค้ามนุษย์ในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก องค์กร Polaris Project มีการจัดตั้งสายด่วนและเว็บไซต์เพื่อให้สมาชิกรายงานปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในท้องที่ของตน [17]

หลังจากนั้นในปี 2007 ปัญหาการค้ามนุษย์ก็ได้เป็นที่จับตามองไปทั่วโลก สหรัฐอเมริกาจึงได้กำหนดวันที่ 11 เดือน มกราคม เป็นวันแห่งการตระหนักถึงการป้องกันปัญหาการค้ามนุษย์ขึ้น เพื่อให้ทุกภาคส่วน

ได้เล็งเห็นความสำคัญของปัญหาการค้ามนุษย์ นอกจากนี้ ยังได้มีการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขึ้น เพื่อให้พลเมืองตระหนักในปัญหาการค้ามนุษย์และพยายามหาทางช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ให้ได้อย่างทันทั่วถึง

ในปี 2014 DARPA ได้ก่อตั้งโครงการที่มีชื่อว่า Memex โดยมีเป้าหมายสำคัญเพื่อที่จะแก้ปัญหาการค้ามนุษย์อย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งจะจัดทำกรเข้าไค้ค้นหา Dark Web หรือเว็บมืดเพื่อเข้าไปเจาะข้อมูลการค้ามนุษย์อย่างไค้ถี่ ในปี 2015 The National Human Trafficking Resource Center กลับยังคงได้รับแจ้งปัญหาการค้ามนุษย์กว่า 5,000 รายด้วยกันและกว่าหนึ่งในสามเป็นกรณีที่เกิดขึ้นกับเด็ก

3.2 สหภาพยุโรป

ในปี 2005 รัฐบาลของสหภาพยุโรปได้อนุมัติกฎหมาย The Council of Europe Convention on Action Against Trafficking in Human Beings [18] ณ กรุงวอร์ซอ ประเทศโปแลนด์ เพื่อให้ประเทศสมาชิก EU ปฏิบัติตามร่างกฎหมายเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์อย่างเป็นรูปธรรม อาทิ การปกป้องและคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ การดำเนินคดีกับอาชญากรการค้ามนุษย์ และการกำหนดกระบวนการและขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนอย่างเป็นรูปธรรม [19]

3.3 อินเดีย

ในประเทศอินเดีย กรณีการบังคับค้าประเวณี การบังคับค้าแรงงาน การบังคับแต่งงาน ถือเป็นการก่ออาชญากรรม ซึ่งรัฐบาลอินเดียได้มีการบังคับใช้กฎหมาย The Criminal Law (Amendment) Act 2013, active from 3 February 2013, as well as Section 370 and 370A IPC เพื่อที่จะแก้ไขปัญหการค้ามนุษย์อย่างเป็นรูปธรรมให้มีความทัดเทียมกับนานาชาติ [20]

นอกจากนี้ ยังได้มีการพิจารณาการบังคับใช้กฎหมายเพื่อหยุดยั้งและลงโทษองค์กรที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ มีการจัดทำหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับกลุ่มเสี่ยง และเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมายให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องของอาชญากรรมการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มเด็กและสตรี [20]

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อสร้างให้เกิดกระบวนการช่วยเหลือกลุ่มคนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ ใช้วิธีการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มเป้าหมายในประเด็นแนวทางการช่วยเหลือกลุ่มคนที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ ในลักษณะของการช่วยเหลือระหว่างรัฐต่อรัฐ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้การสนทนากลุ่ม (Focus Group) ดำเนินการคัดเลือกจากกลุ่มตัวแทนผู้ปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานและภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยที่ทำงานเกี่ยวข้องกับประเด็นการค้ามนุษย์ เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสนทนา มาสร้างให้เกิดแนวทางการช่วยเหลือกลุ่มผู้ที่ตกเป็นเหยื่อการค้ามนุษย์ทั้งในประเทศไทยและในต่างประเทศ จำนวน 25 คน การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และพรรณารายละเอียด

สรุปผลการวิเคราะห์

การวิจัยสามารถสรุปผลกระบวนการทำงานเพื่อแก้ไขปัญหาการค้ำมนุษย์ในลักษณะรัฐต่อรัฐเพื่อลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดกรณีการค้ำมนุษย์ในประเทศและระหว่างประเทศ

1. การแก้ไขปัญหาความยากจน

ปัญหาความยากจนและปัญหาด้านการศึกษา เป็นปัจจัยสำคัญที่เปิดโอกาสให้หญิงสาวเต็มใจที่จะอพยพจากพื้นที่ต้นทางเข้ามาหางานทำยังต่างแดน [21] ประกอบกับโลกโลกาภิวัตน์ที่เปิดโอกาสให้พลเมืองเดินทางได้อย่างเสรี เพื่อแลกเปลี่ยนแรงงาน ทุน และสินค้าระหว่างประเทศ ในขณะที่ประเทศที่ด้อยพัฒนามีโอกาสในการประกอบอาชีพและการเพิ่มรายได้ที่น้อยกว่า ทำให้เกิดเป็นแรงจูงใจให้สตรีเดินทางไปหาแหล่งงานที่มีโอกาสในการเพิ่มรายได้ที่ดีกว่า ทั้งนี้ ความไม่เท่าเทียมในด้านต่าง ๆ เหล่านี้เองกดดันให้หญิงสาวต้องเดินทางไปอย่างผิดกฎหมาย หรือในรูปแบบไม่เป็นทางการซึ่งจะก่อให้เกิดการล่อลวงเข้าสู่กระบวนการการค้ำมนุษย์และการบังคับค้าประเวณีได้ง่ายยิ่งขึ้น ตัวอย่างเช่น กรณีของหญิงสาวรายหนึ่งนามสมมติ สุขใจ สุขใจเป็นหญิงสาวที่จบการศึกษามัธยมศึกษาปีที่ 6 และเมื่อจบแล้วได้ทำงานเป็นพนักงานต้อนรับในโรงแรม หลังจากนั้น เธอได้เดินทางไปหางานทำยังต่างแดนเนื่องจากได้ยินคำพูดต่อ ๆ กันมาถึงชีวิตที่ดีกว่าในต่างประเทศ โดยเธอกล่าวว่า

“ญาติได้เสนอว่าควรมาหางานทำที่ประเทศญี่ปุ่นเพราะรายได้ดีกว่า โดยญาติเสนอว่ามีเอเจนต์หลาย ๆ ที่สามารถดำเนินการให้เธอเดินทางไปทำงานได้ฟรีโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายใด ๆ แม้เธอจะรู้ดีอยู่แล้วว่าอาจถูกหลอกลมาค้าประเวณี แต่รายได้ที่ดีดังกล่าวกลับชักจูงเธอให้อยากไปทำงานโดยไม่หว่าดกลัวใด ๆ”

จะเห็นได้ว่าความยากจนและโอกาสทางเศรษฐกิจ นับเป็นประเด็นสำคัญที่ผลักดันให้หญิงสาวออกไปหางานทำยังประเทศอื่นและนับเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะเป็นผู้เสียหายจากการบังคับค้าประเวณี ในบางกรณีเด็กหญิงถูกบิดามารดาบังคับให้ค้าประเวณีเพื่อหาเงินมาจุนเจือครอบครัว บางกรณีบิดามารดาเป็นหนี้ในระบบและถูกนายทุนผลักดันให้หญิงสาว เป็นกำลังหลักของครอบครัวเพื่อหารายได้มาชดใช้หนี้ให้ ดังนั้น เพื่อยุติปัญหาการค้ำมนุษย์อย่างยั่งยืน จึงต้องแก้ไขที่อุปสงค์การค้าประเวณีและปัญหารายได้น้อย ซึ่งทำให้กลุ่มหญิงที่มีรายได้น้อยมีความเปราะบางอย่างยิ่งที่จะถูกล่อลวงได้ง่าย

2. สร้างความตระหนักในปัญหาการค้ำมนุษย์

สื่อสังคมและสื่อต่าง ๆ ที่ต้องให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหา อาทิ ในปี 2016 มีการมอบรางวัล Pulitzer Prize สำหรับนักข่าวที่เผยแพร่ข่าวปัญหาการค้ำมนุษย์ ซึ่งนำไปสู่การให้ความช่วยเหลือและปลดปล่อยแรงงานทาสถึง 2,000 คน หรือในกรณีหญิงสาวรายหนึ่งที่ถูกพาตัวโดยเอเจนต์ที่เธอเรียกว่าบอสเพื่อส่งไปยังต่างแดน โดยบอสจะเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายให้ผู้ล่อลวงทั้งหมดเพื่อนำหญิงสาวไปค้าประเวณียังต่างแดน หากแต่เมื่อมีนักข่าวต่างประเทศรายหนึ่งได้ทำการเปิดโปงเรื่องดังกล่าวในปี 1994 ทำให้เอเจนต์ค้ำมนุษย์รายใหญ่กว่าสามคนถูกจับกุมตัว และได้เปิดโปงกระบวนการส่งหญิงไทยไปค้าประเวณีในสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สวีเดน อิตาลี และแอฟริกาใต้

ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดในการแก้ไขปัญหาที่ยั่งยืนคือ การสร้างความตระหนักในปัญหา รัฐต้องมีแนวทางที่จะทำให้กลุ่มเสี่ยงเข้าใจปัญหาที่อาจเกิดขึ้นเมื่ออพยพไปทำงานยังต่างแดน โดยรัฐบาลไทยต้องมีการวางแผนทั้งในระยะสั้นและระยะยาวเพื่อแก้ไขปัญหา รวมไปถึงการฝึกทักษะงานให้กับแรงงานไร้ทักษะ พร้อมทั้ง

สร้างความตระหนักให้กับสาธารณะ ในเรื่องปัญหาการค้ามนุษย์และอันตรายจากการบังคับค้าประเวณี ยกตัวอย่าง เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในปี 1999 กำหนดการศึกษาภาคบังคับจาก 6 ปี เป็น 9 ปี ซึ่งจะสามารถแก้ปัญหาการบังคับค้าประเวณีได้ในระดับหนึ่ง เนื่องจากทำให้เด็กต้องเรียนหนังสือยาวนานขึ้น และทำให้สามารถมีวุฒิการศึกษาที่จะทำให้มีทางเลือกในการประกอบอาชีพที่หลากหลายมากขึ้น มีทางเลือกในการจ้างงานมากขึ้น และไม่ตกอยู่ในตลาดการบังคับค้าประเวณีได้อีกช่องทางหนึ่ง

นอกจากนี้ ยังรวมไปถึงการสร้างความรู้ความเข้าใจถึงความรุนแรงของปัญหา ซึ่งจะต้องทำในลักษณะรัฐต่อรัฐ ทั้งในไทยและในต่างประเทศ สะท้อนถึงปัญหาภาวะความเป็นจริงที่อาจเกิดขึ้นยังต่างประเทศ อย่างไรก็ตาม ความพยายามของภาครัฐที่ผ่านมายังคงเป็นการเตือน แต่ยังคงขาดการให้ข้อมูลที่จะช่วยเหลือให้สตรีอพยพได้อย่างปลอดภัย หรือการให้ข้อมูลในด้านข้อกฎหมายและสิทธิที่พึงได้รับของสตรีที่ต้องการอพยพไปค้าแรงงานยังต่างประเทศ

3. การปฏิรูปกฎหมาย

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันประเทศไทยจะมีการปฏิรูปกฎหมายด้านการค้ามนุษย์แล้วหลายครั้งก็ตาม และในปี 1996 ประเทศไทยยังมีการลดโทษให้หญิงค้าประเวณี และเพิ่มโทษอาชญากรรมการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะในกรณีของอาชญากรที่ค้ามนุษย์ในเด็กต่ำกว่า 18 ปี และกฎหมายนี้ใช้ทั้งผู้ที่อยู่ในราชอาณาจักรและนอกราชอาณาจักรด้วย โดยมีโทษจำคุกตั้งแต่ 1-10 ปี และปรับ 20,000-200,000 บาท และมีการเพิ่มอำนาจให้แก่ผู้บังคับใช้กฎหมายอีกด้วย

นอกจากนี้ ประเทศไทยยังมีการปฏิรูปกฎหมายด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง อาทิ กฎหมายป้องกันการฟอกเงิน กฎหมายต่อต้านการคอร์รัปชัน อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยควรมีการปรับปรุงกฎหมายในการให้ความปลอดภัย ต่อพยาน เนื่องจากพยานส่วนใหญ่ไม่กล้าที่จะให้ปากคำต่อศาล เพราะเกรงกลัวอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง และประเทศไทยควรปรับปรุงกฎหมายในการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายจากการบังคับค้าประเวณีให้ดียิ่งขึ้น

4. การปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมาย

การวิจัยพบว่าถึงแม้จะมีการปฏิรูปกฎหมายการค้ามนุษย์หลายครั้งก็ตาม แต่ความรู้และความเข้าใจของเจ้าหน้าที่ต่อการใช้กฎหมายที่ซับซ้อนยังเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ในขั้นตอนการสืบสวนสอบสวนเจ้าหน้าที่บางรายยังคงเข้าใจความหมายของการค้ามนุษย์ที่ไม่สามารถแยกจากการเข้าเมืองผิดกฎหมายได้

อย่างไรก็ดีในปี 1999 รัฐบาลไทยได้พยายามที่จะแก้ไขปัญหาโดยการออก Memorandum of Understanding on Common Guidelines of Practices for Agencies Concerned with Cases Where Women and Children are Victims of Human Trafficking เพื่อให้เจ้าหน้าที่รัฐเข้าใจในหน้าที่ของตนในการพิทักษ์และคุ้มครองสิทธิผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะในเด็กที่อายุต่ำกว่า 18 ปี ต้องถูกส่งเข้าในสถานพักพิงทันที และกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ต้องจัดหาหลักสูตรเพื่อฝึกอบรมอาชีพ

นอกจากนี้ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ควรจัดให้มีการพัฒนาทักษะอาชีพสตรีและเด็กที่มีการปรับปรุงให้ทันสมัยมากขึ้น เนื่องจากในอดีต รัฐบาลให้มีหลักสูตรพัฒนาทักษะในลักษณะขั้นพื้นฐานเท่านั้น อาทิ ช่างทำผม เป็นต้น ควรมีการปรับปรุงหลักสูตรให้สามารถเสริมสร้างอาชีพให้ผู้เสียหายมีรายได้มากขึ้น

5. การให้บริการต่อผู้เสียหาย

ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะยังมีแนวทางในการคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ อาทิ ที่พักอาศัย การฝึกอาชีพก็ตาม หากแต่ยังไม่มีแนวทางในการแก้ไขปัญหาในการป้องกันผู้เสียหายจากภาวะความยากจนอย่างยั่งยืน อาทิ การฝึกอาชีพยังคงเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่สูงนัก ทำให้เมื่อผ่านการฝึกอาชีพแล้วผู้เสียหายไม่สามารถได้รับรายได้ที่ดีกว่าเดิม อาจทำให้จำเป็นต้องอพยพอีกครั้งและมีความเสี่ยงที่จะถูกกระทำซ้ำ นอกจากนี้ ผู้ที่ไม่ได้มีสัญชาติไทยแต่ถูกล่อลวงไปยังต่างแดน อาทิ กลุ่มชาติพันธุ์ ก็ทำให้ไม่สามารถเดินทางกลับราชอาณาจักรไทยได้ ทำให้ผู้เสียหายยังคงต้องเร่ร่อนอยู่ในต่างแดน

6. การแก้ปัญหาไม่ให้เกิดเป็นผู้เสียหายซ้ำ

หญิงสาวส่วนใหญ่ตั้งใจอพยพเพื่อที่จะแก้ปัญหาภาวะหนี้สินของครอบครัว นอกจากจะมีหนี้สินของครอบครัวแล้ว ยังมีหนี้สินที่มาจากผู้ที่พาตนเองเดินทางข้ามประเทศ ดังนั้น หญิงสาวจะต้องตกอยู่ในภาวะหนี้สินเป็นจำนวนมากเมื่ออพยพไปยังต่างแดน หากแต่รัฐบาลยังคงไม่มีแนวทางที่จะแก้ปัญหาภาวะหนี้สินดังกล่าวอย่างยั่งยืน ทำให้กลุ่มผู้อพยพกลายเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะเป็นเหยื่อขององค์กรค้ามนุษย์ซ้ำแล้วซ้ำเล่า

ในปัจจุบัน มีเพียงองค์กรสาธารณประโยชน์บางองค์กรเท่านั้น ที่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาหนี้สินของผู้เสียหาย อาทิ องค์กร HELP Asian Women's Shelter

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยพบว่า ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ทุกคนเมื่อเข้าสู่กระบวนการดำเนินคดีมักได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจอย่างรุนแรง อาทิ การขาดรายได้ การเกิดภาวะหนี้สิน ทำให้ยังเพิ่มความเสี่ยงในการที่เหยื่อจะดำเนินการกลับเข้าสู่การตกเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ใหม่อีกครั้ง รัฐทุกรัฐควรให้ความร่วมมือกันโดยการจัดระบบประมาณในการเยียวยาผู้เสียหายอย่างเหมาะสมที่เพียงพอต่อการฟื้นฟูเหยื่อในระยะยาว รวมถึงการจัดหางานและการฝึกอาชีพ เพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการใช้ชีวิตใหม่ ควรจัดทำศูนย์บรรเทาและช่วยเหลือผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์ มีบริการตรวจโรค หากพบภาวะการติดเชื้อ ควรมีการจัดสวัสดิการการรักษาพยาบาล ถึงแม้ว่าผู้เสียหายค้ามนุษย์จะอาศัยอยู่ในประเทศอย่างผิดกฎหมายก็ตาม มีการบริการดูแลรักษาฟรีทุกรายการเพื่อดูแลเมื่อผู้เสียหายหยุดทำงานและฟื้นฟูตัวเอง ควรมีการจัดสรรที่พัก พร้อมทั้งมีนักสังคมสงเคราะห์ให้คำปรึกษาตลอดเวลา มีบริการให้คำปรึกษาทางจิตเวช การบริการล่ามแปลภาษา มีกระบวนการการให้คำปรึกษาและการดูแลทางการแพทย์อย่างใกล้ชิด และบริการให้การฝึกอบรมด้านทักษะแรงงาน เพื่อให้ผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์สามารถกลับมาใช้ชีวิตตามปกติได้อีกครั้งหนึ่ง นอกจากนี้ หากผู้เสียหายตัดสินใจที่จะดำเนินคดี รัฐจำเป็นต้องออกวีซ่าให้สามารถพำนักอยู่ได้ตลอดระยะเวลาการดำเนินคดี และยังสามารถขอยื่นสถานะเป็นผู้ลี้ภัยได้ด้วย ทั้งนี้ การตกอยู่ในสถานะของการเป็นผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เมื่อต้องเดินทางกลับประเทศต้นทาง รัฐควรมีการจัดสรรงบประมาณในการเยียวยาให้เพียงพอที่จะฟื้นฟูผู้เสียหายได้อีกครั้งในการดำรงชีพขั้นพื้นฐาน การจัดสวัสดิการที่พอเพียงจะสามารถลดอัตราการกลับมาเป็นผู้เสียหาย หรือการก้าวเข้าไปสู่การเป็นผู้ล่อลวงเสียเองได้ ทั้งยังทำให้เกิดการยอมรับของชุมชนได้อีกครั้งหนึ่ง ตลอดจนทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ในระหว่างรัฐต่อรัฐได้อย่างยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- [1] Nataliya Opanovych, "Human Trafficking for Sex Exploitation in Thailand 2016," Collegium Civitas, Poland, 2016.
- [2] Nataliya Opanovych, "Human Trafficking for sex exploitation in Thailand," [Online]. Available: https://www.civitas.edu.pl/wp-content/uploads/2015/03/Securitologia-1_23_2016_103-110.pdf, Poland, 2012. [Accessed: 20 June 2019]
- [3] United States Agency for International Development, "Trafficking in Person," USAID, USA, 2002.
- [4] GAATW, "Human Rights in Practice: A Guide to Assist Trafficked Women and Children," GAATW, Bangkok, 1999.
- [5] L. Dorman, "Trafficking women and girls in Asia," Together, UK, 2000.
- [6] ILO, "Getting at the Roots Stopping Exploitation of Migrant Workers by Organized Crime," ILO Italy, 2002.
- [7] UNICEF, "Every Last Child Fulfill the Right of Women and Children in East Asia and the Pacific," UNICEF, USA, 2000.
- [8] Phongpaichit Piriya-rangsarn, "Gun Girls Bambling Ganja Thailand Illegal Economy and Public Policy," [Online]. Available: <http://hrw.org/press/1994/01/thaiburma.htm>, BKK, 1998. [Accessed: 20 June 2019]
- [9] L. Dorman, "Trafficking women and girls in Asia," Together, UK, 2000.
- [10] Human Rights Watch, "Owed Justice Thai Women Trafficked into Debt Bondage in Japan," Human Rights Watch, USA, 2000.
- [11] Human Rights Watch, "Thai Women Trafficked into Debt Bondage in Japan," [Online]. Available: <https://www.hrw.org/reports/2000/japan/6-sec-6-7-8.htm>, USA, 2000. [Accessed: 20 June 2019]
- [12] EU, "EU support to fight human trafficking in South/South East Asia," [Online]. Available: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR17_9/SR_HUMAN_TRAFFICKING_EN.pdf, EU, 2017. [Accessed: 20 June 2019]
- [13] Z. Dumianski, "Critical Reflections on Anti-human trafficking," NTS, Singapore, 2011.
- [14] Save the Children Nepal, "Definition of Trafficking," [Online]. Available: https://web.archive.org/web/20071120150137/http://www.savethechildren.net/nepal/key_issues/traffdefinition.html, Nepal, 2007. [Accessed: 20 June 2019]
- [15] C. Aradau, "The perverse politics of four-letter words: risk and pity in the securitisation of human trafficking", Journal of International Studies, Chicago, March 1, 2004 page 251-277.
- [16] Amnesty International, "'Anti-trafficking measures 'not fit for purpose' and breach international law – new report"., [Online]. Available: <https://www.amnesty.org.uk/press-releases?NewsID=18820>, UK, 2018. [Accessed: 20 June 2019]

- [17] P. Project, "'Combating Human Trafficking and Modern-day Slavery"., [Online]. Available: <https://polarisproject.org/index.php>, USA, 2017. [Accessed: 25 June 2019]
- [18] EU, "Council of Europe Convention on Action against Trafficking in Human Beings," [Online]. Available: http://www.coe.int/en/web/conventions/full-list/-/conventions/treaty/197/signatures?p_auth=Gn9RcCwG, EU, 2010. [Accessed: 25 June 2019]
- [19] EU, "Council of Europe Convention on the Protection of Children against Sexual Exploitation and Sexual Abuse," [Online]. Available: <http://conventions.coe.int/Treaty/Commun/ChercheSig.asp?NT=201&CM=&DF=&CL=ENG>, EU, 2007. [Accessed: 20 June 2019]
- [20] Government of India, "Press Information Bureau," [Online]. Available: <http://pib.nic.in/newsite/PrintRelease.aspx?relid=104002>, India, 2014. [Accessed: 20 June 2019]
- [21] U. c. s. a. h. trafficking, "Poverty and Human Trafficking," [Online]. Available: <http://www.stopenslavement.org/assets/uscsaht-02.pdf>, US, 2016. [Accessed: 20 June 2019]